

Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd
Nyhetsbrev 2016#1

KLYS NYHETSREVIJ NR 1, MAJ 2016

I detta nyhetsbrev sammanfattar vi vårens och sommarens aktiviteter i KLYS. Mycket av KLYS arbete finns också dokumenterat på KLYS [webb](#) och blogg [#Kultursamhället](#).

Vi gör löpande uppdateringar på KLYS Facebook, Instagram- och Twitter-konton (@KLYS59). Där hittar du all den information och de nyheter som vi sprider inom KLYS verksamhetsområden. Följ oss gärna där!

Trevlig läsning!

NATIONELL KULTURPOLITIK

KLYS KONSTNÄRSPOLITISKA KONFERENS I GÄVLE

KLYS anordnade den 9 februari en unik konferens, "Prata om villkoren!", på temat *Konstnärspolitik i ljuset av regionaliseringen av kulturpolitiken* i Gävle konserthus. Förutom professionella kulturskapare och KLYS-företrädare medverkade bl a kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (mp), kulturutskottets ordförande Olof Lavesson (m), Konstnärsnämndens direktör Ann Larsson och den norska kulturforskaren Per Mangset.

Den svenska konstnärspolitikens olika nivåer och utmaningar analyserades och diskuterades. Konferensen var välbesökt med 170 besökare och fick stor medial uppmärksamhet. Den konstnärliga inramningen stod konstnärerna Marie Lindgren, Mikael Strömberg, Karin Bäckström och Jon Perman för. Hela konferensen finns dokumenterad med skriftlig rapport och filmklipp [på KLYS webb](#).

RIKSDAGSDEBATT OM KONSTARTER OCH KULTURSKAPARES VILLKOR

Den 6 april debatterades i riksdagen temat *Konstarter och kulturskapares villkor*. Det finns en insikt hos kulturutskottets ledamöter om behovet av att främja villkoren för konstnärligt yrkesverksamma, men de konkreta förslagen till åtgärder och lösningar var få under debatten. Däremot finns ett starkt stöd för en handlingsplan på bild- och formkonstområdet, vilket välkomnas av KLYS. KLYS vill att detta arbetssätt används

för att främja kulturskapares villkor även inom andra konstområden.

NY SVENSK FILMPOLITIK

I mars presenterade regeringen sin filmpolitiska proposition *Mer film till fler*, som innebär att staten lämnar filmavtalsmodellen och tar ett helhetsansvar för den nationella filmpolitiken från den 1 januari 2017. Filmpolitiken blir på så sätt en fullt ut integrerad del av kulturpolitiken.

Den 25 februari deltog KLYS och företrädare för våra medlemsorganisationer vid en riksdagshearings om den nya filmpolitiken. KLYS välkomnar en ny helstatlig filmpolitik, som vi menar kommer att ge bättre förutsättningar för konstnärlig kvalitet och mångfald inom film och audiovisuell (AV) sektor.

KLYS arbetar nu för att de som beviljas filmstöd ska följa gällande avtal och rekommendationer (från bl a filmskaparorganisationerna) på området samt att de respekterar de medverkandes upphovsrätt, t ex kulturskapares rätt till ersättnings för framtida nyttjanden av film.

ETablering av och utbyte med utrikesfödda kulturskapare

KLYS har under våren engagerat sig i frågan om hur utrikesfödda kulturskapare kan etablera sig i Sverige och hur möten och samarbeten mellan dessa och i Sverige etablerade kulturskapare kan skapas. En dialog har också förts med bildkonstnären och projektledaren Ola Öhlin (styrelseledamot KRO/KIF) om integrationsprojektet *Konsten att delta*, som KLYS stödjer.

KLYS har inlett en kartläggning av medlemsorganisationernas projekt och initiativ på detta område, för att skapa oss en bild av vad som görs inom olika konstområden bland de yrkesverksamma.

Den 10 mars deltog KLYS ordförande Marika Lagercrantz vid ett seminarium på Kulturhuset på detta tema, med rubriken *Nya konstnärer, gamla institutioner? Att bygga broar mellan nyanlända och etablerade kulturarbetare*. Modererade gjorde Kerstin Brunberg, f d ordförande Kulturrådet. Kulturministern intervjuades också i sammanhanget om sina planer på området. KLYS deltog efteråt i ett mindre uppföljningsmöte med paneldeltagarna och kommer att hålla vidare kontakt.

KLYS I ALMEDALEN 2016

Tisdagen den 5 juli bjuder KLYS in kulturpolitiker från olika partier till panelsamtal, för att följa upp den konstnärspolitiska konferensen i Gävle. Samtalet kommer att fokusera på kulturskapares villkor, kultursamverkansmodellen och upphovsrättsliga frågor. KLYS ordförande Marika Lagercrantz leder samtalet på Östersjöns Författar- och Översättarcentrum. Begränsat antal platser – först till kvarn!

Efteråt arrangerar KLYS det numera traditionsenliga kulturskaparminglet. Nytt för i år är att minglet äger rum utomhus på en närliggande gräsmatta med tält. Särskild inbjudan kommer att skickas ut och anmälan krävs.

I övrigt kommer KLYS att delta i och bevaka olika arrangemang under Almedalsveckan. Bestäm träff med oss där!

UPPHOVSRÄTT

GENOMFÖRANDE AV EU-DIREKTIVET OM KOLLEKTIV FÖRVALTNING I SVENSK RÄTT

I början av maj presenterade justitiedepartementet [lagrådsremissen](#) med förslag till genomförande av EU:s direktiv om kollektiv förvaltning av upphovsrätt.

Direktivet syftar bl a till att harmonisera regler om bättre styrelseformer och insyn i upphovsrättssällskapens (Stim, Sami, Copyswede m fl) verksamheter. Lagrådsremissen skiljer sig på en rad punkter från det betänkande som presenterades i maj 2015. Regeringen har i viss mån tillmötesgått KLYS och kulturskaparnas önskemål och synpunkter när det t ex gäller möjligheten att som primärorganisation kunna fortsätta ingå avtal med avtalslicensverkan. Enligt lagrådsremissen måste dessa följa vissa av den nya lagens regler, men de behöver inte ombilda sig till en s k kollektiv förvaltningsorganisation och omfattas av hela den nya lagstiftningen, vilket föreslogs i betänkandet.

KLYS nätverk för upphovsrätt kommer att närmare analysera lagrådsremissen vid sitt möte den 23 maj. Riksdagsbehandlingen blir troligtvis först i september.

KLYS har kontakt med relevanta näringsutskottsledamöter i ärendet. Ny lagstiftning om kollektiv förvaltning av upphovsrätt ska träda i kraft den 1 januari 2017.

UPPHOVSRÄTTEN PÅ NÄTET

KLYS ingår som enda kulturskaparorganisation i kulturministerns rundabordssamtal om åtgärder för att minska upphovsrättsintrång på nätet. Samtalen inleddes i november 2015 och under våren har en mindre arbetsgrupp tillsatts, där KLYS också ingår. Gruppen ska till i juni 2016 presentera förslag till åtgärder, som ligger utanför lagstiftningsområdet. Arbetsgruppen träffas med mycket täta mellanrum, ungefär en gång i veckan.

KLYS betonar i detta arbete vikten av rättvisa och transparenta avtal med kulturskapare, när det gäller upphovsrättsliga villkor och ersättningar, för att skapa en sund, balanserad och hållbar digital kultur- och mediesektor.

Den 28 april deltog KLYS vid en offentlig utfrågning i riksdagen om piratkopiering och andra rättighetsintrång, som näringsutskottet tagit initiativ till. KLYS hade tagit fram en PM till utskottet med våra viktigaste frågor. KLYS PM citerades bl a av näringsutskottsledamoten Birger Lahti (v) i en fråga till justitieministern.

ÖVERSYN AV UPPHOVSRÄTTEN INOM EU

I december 2015 presenterade EU-kommissionen sitt meddelande *Mot en modernare och mer europeisk ram för upphovsrätten*, som innehåller en handlingsplan för hur upphovsrätten bör reformeras inom EU. Förslagen är ett led i EU:s strategi för en inre digital marknad i Europa, den s k DSM-strategin.

Det handlar bl a om att införa EU-regler om s k portabilitet, om gränsöverskridande tillgänglighet och om ytterligare obligatoriska inskränkningar för t ex utbildning och forskning. KLYS lämnade ett omfattande [remissyttrande](#) till den svenska regeringen över ovan nämnda meddelande i februari. Våra huvudbudskap till regeringen är: 1. Visa försiktighet när det gäller fortsatt harmonisering och verka för reformer enbart där det finns ett verkligt behov. 2. Sätt kulturskaparnas rättigheter i fokus i det fortsatta arbetet, eftersom det är dessa som skapar det "innehåll" som efterfrågas på nätet.

Justitiedepartementet har tillsatt en referensgrupp när det gäller det förslag till en särskild EU-förordning om portabilitet, där KLYS är representerad.

KLYS hade i mars möte med EU-parlamentarikern Jytte Guteland (s), som sitter i parlamentets rättsliga utskott, om EU:s kommande upphovsrättsliga reformer. Hon vill ha en löpande dialog med KLYS om upphovsrätt.

PRIVATKOPIERINGSERSÄTTNINGEN

Privatkopieringsersättningen (PKE), dvs den EU-reglerade kompensationsordning som ersätter rättighetshavare för den omfattande privata användning som sker av deras arbetsresultat, har debatterats i media under våren. KLYS medlemsorganisationer fick en debattartikel riktad mot Elektronikbranschen med rubriken *Teknikjättarna måste betala för kulturen* publicerad på SVT Opinion i mars. De fick också en slutreplik i debatten på SVT Opinion.

ARBETSMARKNAD OCH SKATTESYSTEM

KLYS deltog genom sina representanter och sin verksamhetsledare vid Rådet för kulturarbetsmarknaden på af Kultur Media den 30 mars. Inbjuden var bl a Ulf Dernevik, politiskt sakkunnig på Kulturdepartementet, som berättade om regeringens kulturpolitiska prioriteringar och svarade på frågor från Rådet. KLYS bad Dernevik konkretisera *hur* regeringen vill utveckla konstnärspolitiken i Sverige och hänvisade till KLYS förslag inom ramen för vår handlingsplan på området.

På initiativ av KLYS nätverk för skattefrågor tillskrev KLYS i mars Finansdepartementet angående *rätten till avdrag för arbetsrum i hemmet och friskvård*. KLYS efterlyser rättvisare regler när det gäller personer med enskild firma, vilket berör många yrkesverksamma kulturskapare. KLYS kommer inom kort att få ett möte med företrädare för Finansdepartementet i frågan.

KLYS skattenätverk har också initierat *en kartläggning av de fakturerings tjänster (eller s k egenanställningsföretag)* som i allt större utsträckning anlitas av yrkesverksamma frilansande kulturskapare. Syftet är att skapa sig en bättre bild av dessa, för att kunna ge stöd och råd till individuella medlemmar som vill anlita dem.

REGIONAL KULTURPOLITIK

AKTUELLA KULTURPLANER OCH ANDRA REGIONALA DOKUMENT

Under 2016 är tre regioner aktuella med förslag till nya kulturplaner som börjar gälla från 2017. I april svarade KLYS på Region Gotlands remissutgåva av ny kulturplan för perioden 2017-2020. Efter sommaren kommer KLYS att yttra sig över Värmlands och Hallands nya kulturplaner för 2017-2020.

2015 års regionala tendensrapport och alla remissyttranden över 2015 och 2016 års förslag till kulturplaner finns att läsa på KLYS webb.

REGIONALA MÖTEN OCH KONFERENSER

KLYS regionalpolitiska sekreterare Carl Liungman har under våren deltagit i en rad olika regionala och

nationella kulturkonferenser samt möten med regionala kulturförvaltningar i Örebro län, Halland och Västra Götaland om handlingsplaner och kommande kulturplaner m.m.

I mars deltog KLYS vid den regionala kulturkonferensen Kulturting 2016 i Örebro och på Kulturrådets årliga regionala samverkanskonferens i Stockholm.

KLYS har också haft avstämning om kultursamverkansmodellen utifrån ett länsteaterperspektiv med organisationen Länsteatrarna.

Under maj och juni deltar Carl Liungman på Kronobergs regionala utvecklingskonferens och vid region Värmlands remisskonferens, där ett anförande från KLYS kommer att hållas om konstnärspolitiska utmaningar i kulturplanerna.

UTREDNINGAR OCH UTVÄRDERINGAR

Kultursamverkansmodellen utreddes under 2015 av riksdagens kulturutskott, och KLYS var en av parterna som blev intervjuad i utredningsarbetet. KLYS var på plats i riksdagen den 4 februari när utskottet höll ett särskilt seminarium om utfallet av utredningen, och fick där möjlighet att presentera våra viktigaste budskap och iakttagelser.

Storregionsutredningen presenterade i mars sitt betänkande med förslag till ny storregionindelning. Då indelningen kommer att ha stor inverkan på landets framtida kulturella infrastruktur och även den regionala kulturpolitiken på flera plan, följer KLYS detta arbete noggrant. KLYS verksamhetsledare och regionalpolitiska sekreterare kommer att mötas med indelningskommittén den 8 juni.

KLYS REGIONALA REFERENSGRUPP

KLYS regionala referensgrupp, bestående av företrädare för KLYS medlemsorganisationer, träffades i mars för tredje gången sedan starten förra året. Bl a diskuterades kommande storregionindelning, regionalpolitiska perspektiv på olika kulturstöd och på integration av nyanlända kulturskapare samt utvecklingen av kulturskaparsamråden runt om i landets regioner.

REGIONALA SAMRÅD MED KULTURSKAPARE – KARTLÄGGNING OCH MANUAL

Allt fler regioner inrättar, efter KLYS inrådan, konstområdesövergripande arvoderade kulturskaparsamråd. Halland startade upp sitt kulturskaparsamråd i mars, där KLYS var med på första mötet.

Värmland samlar nu referenspersoner från kulturlivet i länet till en samrådsgrupp. Jönköpings län, Västerbotten, Gävleborg och Örebro län är på gång med att inrätta liknande samråd. Norrbotten etablerade i december 2015 en samrådsgrupp som kommer att utvecklas framöver.

KOMMUNIKATION

INFORMATIONSMATERIAL

KLYS informationsmaterial och arvodesrekommendationer ("KLYS manifest", "Att ta betalt" "Samverkansmodellen" "1 röst, 30 000 kulturskapare, 14 organisationer"), finns tillgängliga på KLYS webb och kan beställas från KLYS kansli.

WEBB, FACEBOOK, BLOGG OCH TWITTER

Remissvar, skrivelser, debattartiklar, pressmeddelanden, kalendarium, nyheter m m finns samlade på KLYS webb www.klys.se.

På Facebook, Twitter och Instagram finner du senaste nytt om vad vi gör och åsikter om aktuella händelser på kulturområdet. Där lägger vi även upp relevanta artiklar och tips som kan intressera KLYS medlemmar, individuella kulturskapare, politiker och andra beslutsfattare samt en kulturintresserad allmänhet.

Följ oss gärna:

Facebook: [KLYS](#)

Twitter: [@KLYS59](#)

Instagram: [@KLYS59](#)

Blogg: www.blogspot.kultursamhallet.se

Webb: www.klys.se

KONTAKT

Om du har några frågor är du alltid välkommen att höra av dig till kansliet på tel nr: 0709 48 09 63 eller till e-post: klys@klys.se.

Ulrica Källén, verksamhetsledare
Jessica Lindeberg, koordinatör
Carl Liungman, regionalpolitisk sekreterare
Marika B Lagercrantz, ordförande

I dagsläget har drygt hälften av landets 20 regioner som ingår i samverkansmodellen inrättat eller är på väg att inrätta formaliserade kulturskaparsamråd enligt KLYS-modell.

KLYS regionalpolitiska sekreterare har under våren även mötts med Uppsala läns samrådsgrupp och tagit del av deras projekt för att inrätta en skänskulturskapare.

Under året kommer det regionalpolitiska arbetet lägga tonvikten på dels att kartlägga de regionala kulturskaparsamråden i detalj, dels att utarbeta en konkret manual som ska vägleda både kulturskapare och regionala kulturtjänstemän i samrådsarbetet när det gäller kultur- och konstnärspolitiska frågor.

KLYS MÖTESPLATS 2016

KLYS årliga fortbildningsdag *Mötesplatsen* arrangerades i Gävle Konserthus den 8 februari, dagen innan KLYS nationella konstnärspolitiska konferens. Se ovan. Mötesplatsen är en regional fortbildningsdag för professionella kulturskapare från hela landet som på olika vis engagerar sig i regionalt kulturpolitiskt arbete, t ex i regionala referensgrupper eller samråd inför framtagandet av de regionala kulturplanerna.

Detta var KLYS fjärde regionala kulturskaparträff på fem år. Temat för dagen var regionalt inflytande och representation. Antalet deltagare var rekordstort; 60 kulturskapare från 15 av landets 21 regioner var på plats. Förutom interna gruppdiskussioner bjöds tre olika talare in som representerade Författarförbundet, SKAP och Musikerförbundet samt föreningen The Art of Sweden i Örebro län, som består av bl a fotografer och bildkonstnärer.

INTERNATIONELLT

I mars skulle ECCD ha arrangerat ett seminarium i Bryssel med rubriken *What role for culture in the digital world?* KLYS var på plats, men på grund av terrordådet ställdes evenemanget in.

KLYS kommer att delta vid Creators Conference i Bryssel den 31 maj. Creators Conference anordnas av en rad europeiska kulturskaparorganisationer, som inbjudit EU-politiker och tjänstemän för att under en dag fokusera på EU:s kommande upphovsrättsreformer.

Den 14 juni arrangeras ett nordiskt kulturforum i Köpenhamn om erfarenheterna av strategin för det nordiska kultursamarbetet. KLYS ordförande kommer att delta. I anslutning till kulturforumet kommer ett informellt möte i det nordiska konstnärsrådet att hållas.

Under våren kommer en uppdaterad kartläggning av KLYS medlemsorganisationers och upphovsrättsorganisationers internationella samarbeten att slutföras. Resultatet kommer att publiceras på KLYS webb.